Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Maria Ţurcan)
Dosarul nr. 2a-4176/24
(2-24010193-02-2a-01112024)

D E C I Z I E

19 martie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin

examinând în ordine de apel, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de apelanta Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Ion Țurcan, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 iulie 2024 și încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 25 ianuarie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Cojocaru împotriva Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA” Societate pe Acțiuni privind încasarea plăților salariale și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 17 ianuarie 2024, Cojocaru Dumitru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ”Hidropompa” SA privind încasarea plăților salariale, cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat, că la data de 24.12.2021 Cojocaru Dumitru, a fost angajat în cadrul Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA” SA în calitate de *****.
3. A menționat, că la 04.05.2023 reclamantul Cojocaru Dumitru a depus cerere către pîrît privind achitarea tuturor restanțelor la plata drepturilor salariale și alte plăți cuvenite pentru perioada ianuarie-aprilie 2023 ca ulterior să depună cererea de demisie. La data de 05.05.2023 reclamantul a înregistrat cererea de demisie a sa din funcția de ***** al SA Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA”.

4. A relatat, că la data de 05.05.2023 a fost emis ordinul nr. 21-k, prin care s-a acceptat demisia reclamantului, a încetat Contractul individual de muncă nr. 11/22.
5. Reclamantul afirmă, că a solicitat în repetate rânduri achitarea plăților salariale, însă pârâtul nu și-a onorat obligațiunile, motiv din care reclamantul a fost nevoit să se adreseze în acest sens către Inspectoratul de Stat al Muncii care, urmare a verificărilor efectuate a constatat o restanță la plata drepturilor salariale și de concediu în cuantum de 59069 lei.
6. Astfel, conform Contractului Individual de Muncă nr. 11/22 din 16.05.2022 dar și în rezultatul controlului inițiat și a actului de control din 13.10.2023 al Inspectoratului de Stat al Muncii s-a constatat o restanță la plata salariului către d-nul Cojocaru Dumitru în mărime de 59069 lei la data eliberării acestuia din funcție, adică la 05.05.2023, astfel că, Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA” este obligată să achite dlui Cojocaru Dumitru pentru activitatea sa în cadrul Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău ,,HIDROPOMPA” SA suma de 59069 lei, cu titlu de drepturi salariale și să asigure repararea tuturor prejudiciilor conform Codului muncii, precum penalitatea prevăzută de Codul Muncii, indexarea, prejudiciile morale, cheltuielile de asistență juridică care le suportă d-nul Cojocaru Dumitru din cauza inacțiunilor culpabile ale pârâtului de a achita în termen retribuțiile de muncă cuvenite.
7. A comunicat, că în prezent pârâtul îi datorează reclamantului Cojocaru Dumitru următoarele restanțe: 1) salariul și concediul neachitate, restante la data de 05.05.2023-59069 lei-dat fiind faptul că acestea a fost neachitate pentru perioada indicată mai sus în prezenta cerere dar neachitarea fiind constatată de Inspectoratul de Stat al Muncii; 2) penalitatea de 0,3 % conform Codului muncii -44656,16 lei, astfel conform art. 330 Codul muncii angajatorul este obligat să compenseze prejudiciile aduse prin neplata la timp a salariilor angajaților inclusiv penalitatea de 0,3 % din sumele restante.
8. Cu titlu de indexare a sumelor datorate -231,51 lei, reclamantul a indicat prevederile art. 145 din Codul muncii și a menționat că, Codul muncii împuternicește angajații la solicitarea compensării pierderilor valorii și puterii de cumpărare a sumelor bănești neachitate la timp de către angajatori motiv din care, în baza temeiului legal invocat, consideră necesar de a indexa sumele solicitate.
9. Cu referire la prejudicii morale în sumă de 50 000 lei, reclamantul a menționat că, dat fiind faptul că ultimul în lunile în care nu primea salariul deși presta munca efectiv și zilnic se prezenta la locul de muncă conform obligațiunilor sale contractuale, resimțea stări de neliniște și stres, stări de nesiguranță în ziua de mâine, provocate de lipsa unicii surse de întreținere pe o perioadă destul de

îndelungată de timp, stări care persistă și azi din cauza faptului neachitării până în prezent a sumelor restante.

10. Reclamantul a mai notat, că pentru înaintarea prezentei acțiuni a suportat cheltuieli de asistență juridică. Cheltuielile date au fost reale, necesare și rezonabile în realizarea drepturilor sale.
11. A susținut, că la data de 22.12.2023 a fost transmisă cererea prealabilă către pârât, care a fost recepționată de către acesta la 26.12.2024.
12. Solicită reclamantul Cojocaru Dumitru: -încasarea din contul Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău ,,HIDROPOMPA" SA în contul reclamantului Cojocaru Dumitru a sumei salariului și concediul neachitate, restante la data de 05.05.2023-59069 lei; - încasarea penalității de 0,3 % conform prevederilor Codului muncii , în sumă de 44 656,16 lei; -încasarea sumei de 231,51 lei, cu titlu de indexare a sumelor datorate; -încasarea prejudiciului moral, în sumă de 50 000 lei; - încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică conform bonurilor anexate; -încasarea din contul pârâtului cheltuielile de judecată conform bonurilor de plată.
13. La data de 04.04.2024 avocatul Muntean Sergiu, în interesele reclamantului Cojocaru Dumitru a depus cerere privind retragerea capătului de cerere privind compensarea daunelor morale.
14. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08.04.2024 s-a admis renunţul reclamantului Cojocaru Dumitru la un capăt de pretenții din acţiune, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Cojocaru Dumitru către Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău "HIDROPOMPA" SA privind încasarea salariului și concediului neachitate, și anume la pretenția despre încasarea de la Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău "HIDROPOMPA" SA în beneficul reclamantului a sumei de 50 000 lei, cu titlu de compensarea daunelor morale. S-a încetat procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Dumitru către Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău "HIDROPOMPA", și anume la pretenția despre încasarea de la Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău "HIDROPOMPA"SA în beneficul reclamantului a sumei de 50 000 lei, cu titlu de compensarea daunelor morale (f.d. 62-63).

Poziția instanţei de fond:

15. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 ianuarie 2024 s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Cojocaru împotriva Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău ,,HIDROPOMPA" SA privind încasarea plăților salariale și a cheltuielilor de judecată.

16. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 iulie 2024, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ,,HIDROPOMPA”SA în beneficiul lui Cojocaru Dumitru suma de 59 069 lei, cu titlu de salariu și indemnizație de concediu neachitate, suma de 44 656,16 lei, cu titlu de penalitate, suma de 231,51 lei, cu titlu de indexare a sumei datorate, suma de 6000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 109 956,67 lei. În rest, cererea s-a respins ca nefondată. S-a încasat de la Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ,,HIDROPOMPA”SA în beneficiul statului suma de 3 668,67 lei, cu titlu de taxă de stat.

Solicitarea apelantului:

17. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 06 august 2024 Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ,,HIDROPOMPA”SA a depus cerere de apel, prin care și-a exprimat dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 ianuarie 2024 și hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 iulie 2024, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare.
18. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 01.11.2024.
19. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2024, s-a admis cererea apelantei Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ,,HIDROPOMPA”SA privind scutirea acesteia de la plata taxei de stat și s-a scutit apelanta de plata taxei de stat în sumă de 3118,36 lei.
20. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelanta Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ,,HIDROPOMPA”SA.

Argumentele părților:

21. În motivarea apelului reprezentantul apelantului a indicat că atît încheierea de primire în procedura cererilor cu valoare redusă a acțiunii depusă de Dumitru Cojocaru din 25 ianuarie 2024, cît și hotărîrea contestată le consideră neîntemeiate, adoptate cu interpretarea eronată a normelor de drept procedural, cît și material.
22. În acest context a menționat, că cererea de chemare în judecată, care a fost înregistrată în cancelaria instanţei la data de 17.01.2024, pe lîngă cerinţele privind încasarea salariului restant şi indemnizaţiei de concediu, încasarea penalităţii, indexarea sumei, reprezentantul reclamantului a mai solicitat şi încasarea echivalentului bănesc al prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei,

această cerință în esența sa se referă la un litigiu cu privire la drepturile nepatrimoniale.

23. Astfel, consideră că instanța urma să emită o încheiere privind punerea pe rol a cererii, doar în procedură contencioasă, cu citarea părților în ședință de judecat publică, dar nicidecum această cerere nu putea fi acceptată în procedura cererilor cu valoare redusă, fiind încălcată competența.
24. A notat, că asupra cerinţei reclamantului Cojocaru Dumitru privind indexarea sumei, ultimul nu are calitatea de creditor, nefiind în posesia unui titlu executoriu, respectiv instanţa urma să se expună printr-o încheiere, eventual susceptibilă de a fi atacată cu recurs, dar nicidecum printr-o hotărîre, susceptibilă de a fi atacată cu apel.
25. A opiniat, că pe cale de consecinţă, fiind legal pevăzute căi diferite de atac, doar instanţa, dar nu judecătorul unipersonal, precum s-a procedat în speţă, putea şi trebuia în temeiul art.188 CPC să separe această pretenţie pentru fi examinată în altă procedură separată.
26. A completat, că reclamantul activînd în calitate de ***** al Uzinei de Pompe Submersibile din Chişinău SA „HIDROPOMPA” era obligat să achite salariile nu numai însuşi sie personal dar şi tuturor angajaţilor, fapt care a fost omis anume de către reclamant. Prin urmare, în asemenea circumstanţe de fapt și de drept, este exclusă vinovăţia apelantei la neachitarea salariilor, or omisiunea reclamantului în speță nicidecum nu îi poate fi imputată apelantei.
27. Subsidiar a menționat, că în cerere se solicită încasarea salariului pentru perioada de pînă la demisia reclamantului, nefiind specificată perioada concretă şi anume începutul perioadei pentru care reclamantul nu ar fi primit salariul.
28. A afirmat, că toate aceste circumstanţe denotă examinării superficiale a cauzei, viciu care nu poate fi înlăturat în instanţa de apel şi are în consecinţă doar casarea actelor judecătoreşti atacate, cu trimiterea cauzei la rejudecare.
29. Totodată a menționat, că în urma administrării defectuoase a întreprinderii de către reclamant, întreprinderea a ajuns la o stare materială deplorabilă, nemaiavând
posibilitatea de a achita salariile angajaților săi. Acest fapt este probat inclusiv şi prin notificarea de rezoluţiune din 22 noiembrie 2023 (perioadă în care reclamantul exercita atribuţiile de *****), expediată apelantei de către banca „EXIMBANK„ S.A. prin care în temeiul art.1084, art. 1753 Cod civil, din cauza lipsei fondurilor suficiente, contractul de deservire bancară a fost reziliat, astfel apelanta la moment nu are nici un cont bancar într-o careva instituţie bancară.
30. Prin urmare, oricare persoană, nicidecum nu poate fi sancţionată pentru o inacţiune, în cazul absenţei reale a posibilităţii de a acţiona, astfel fiind exclusă

vinovăţia persoanei. Şi din acest punct de vedere, hotărîrea în partea încasării penalităţii de întîrziere este totalmente nefondată.

31. La cererea de apel, reprezentantul intimatului Cojocaru Dumitru, avocatul Muntean Sergiu a prezentat referință, prin care și-a exprimat dezacordul cu argumentele expuse în cererea de apel/recurs, solicitînd respingerea acestora.

Termenul de declarare a apelului:

32. În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
33. Din materialele cauzei se atestă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat la data de 10 iulie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 06 august 2024, astfel Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanţei de apel:

34. Analizând şi studiind materialele pricinii, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
35. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
36. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.
37. Conform art. 276^4 din Codul de procedură civilă, instanţa soluționează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătorești şi se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.
38. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (*a se vedea cauza Garda Ruiz vs*

Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

39. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
40. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
41. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
42. Din conținutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
43. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
44. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.
45. Instanţa de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

46. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
47. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecăţii, circumstanţele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
48. Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii, s-a constatat cu certitudine că, conform Contractul individual de muncă nr. 11/22 din 16.05.2022, încheiat între Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA" SA și Cojocaru Dumitru, ultimul a fost angajat în cadrul Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA" SA în calitate de *****, conform procesului-verbal nr.1 din 24.12.2021(f.d. 15-17).
49. La 04 mai 2023 reclamantul Cojocaru Dumitru a depus cerere către Președintele Consiliului de Administrare a Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA" SA, dnei Victoria Slivinschi, privind achitarea tuturor restanțelor la plata drepturilor salariale și alte plăți cuvenite pentru perioada ianuarie-aprilie 2023, ca ulterior să depună cererea de demisie (f.d.13).
50. Ulterior, la 05 mai 2023 reclamantul a înregistrat cererea de demisie a sa din funcția de ***** al Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA" SA (f.d.14), fiind emis ordinul nr. 21-k la 05 mai 2023, prin care s-a ordonat: îmi depun demisia din funcția de ***** al SA "Hidropompa", din data de 05.05.2023 cu încetarea Contractului individual de muncă (f.d.12).
51. Colegiul judiciar a reținut, că intimatul/reclamantul Cojocaru Dumitru a solicitat în repetate rânduri achitarea plăților salariale, însă pârâtul nu și-a onorat obligațiunile.
52. Ulterior, reclamantul a sesizat Inspectoratul de Stat al Muncii, prin care a solicitat implicarea acestuia în verificarea corectitudinii calculelor salariale și achitarea restanțelor salariale (f.d. 19, 21-22, 24-25).
53. Potrivit răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii nr. Col-907/23 din 13.10.2023, eliberat lui Dumitru Cojocaru se atestă, că nu i-a fost achitată suma ce se cuvenea în ziua eliberării în sumă de 59069 lei (compensația pentru concediul nefolosit, salariul restant, contrar prevederilor art. 119 și art. 143 din Codul Muncii (f.d. 26- 36).
54. Ca urmare, administrației Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA" SA i-a fost întocmit proces-verbal de control, cu prescripția de a remedia încălcările constatate cu informarea ulterioară a Inspecției teritoriale de muncă Chișinău (f.d. 29-30).
55. Prin Nota întocmită de Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA" SA s-a indicat, că „Cojocaru Dumitru angajat la data de

31.12.2021 și concediat la data de 05.05.2023 în baza ordinului nr. 21-k, înregistrează datorii salariale în sumă de 59069,50 lei, din care 50342,83 lei salariul și 8726,67 lei suma concediului nefolosit.” (f.d. 27)

56. La data de 21 decembrie 2023 avocatul Muntean Sergiu, în interesele lui Cojocaru Dumitru a expediat cerere prealabilă în adresa pârâtului Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău SA ”Hidropompa”, prin care a solicitat stingerea datoriei. Potrivit avizului de recepție cererea prealabilă a fost recepționată de pârât(f.d.41-42,44).
57. Iar, la 17 ianuarie 2024 Cojocaru Dumitru a depus cererea de chemare în judecată împotriva Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA” SA, solicitînd încasarea din contul Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA” SA în contul reclamantului Cojocaru Dumitru a sumei salariului și concediul neachitate, restante la data de 05.05.2023-59069 lei; - încasarea penalității de 0,3 % conform prevederilor Codului muncii , în sumă de 44 656,16 lei; -încasarea sumei de 231,51 lei, cu titlu de indexare a sumelor datorate; -încasarea prejudiciului moral, în sumă de 50 000 lei; - încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică conform bonurilor anexate; -încasarea din contul pârâtului cheltuielile de judecată conform bonurilor de plată.
58. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 ianuarie 2024 s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Cojocaru împotriva Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA” Societate pe Acțiuni privind încasarea plăților salariale și a cheltuielilor de judecată.
59. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 iulie 2024, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA”SA în beneficiul lui Cojocaru Dumitru suma de 59 069 lei, cu titlu de salariu și indemnizație de concediu neachitate, suma de 44 656,16 lei, cu titlu de penalitate, suma de 231,51 lei, cu titlu de indexare a sumei datorate, suma de 6000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 109 956,67 lei. În rest, cererea s-a respins ca nefondată. S-a încasat de la Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA”SA în beneficiul statului suma de 3 668,67 lei, cu titlu de taxă de stat.
60. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, apelanta Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA”SA declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.
61. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

conchide că soluția instanţei de fond privind respingerea acțiunii este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

62. În contextul pretențiilor deduse judecății Colegiul judiciar consideră oportun de a reitera prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.
63. Conform art. 9 alin.(2) lit. a) Cod civil, drepturile şi obligațiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.
64. Așadar, drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației civile. Pornind de la principiul de bază persoanele care sunt parte la aceste relații, sânt obligate de a-şi înfăptui drepturile şi exercita obligațiile cu bună credință şi diligență în concordanță cu stipulările contractuale.
65. Așa dar, potrivit art. 10 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, angajatorul este obligat să plătească integral salariul în termenele stabilite de prezentul cod, de contractul colectiv de muncă şi de contractele individuale de muncă.
66. Conform art. 45 din Codul muncii, contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să-i asigure condițiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.
67. Conform art. 128 din Codul muncii, (1) Salariul reprezintă orice recompensă sau cîştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.
68. Potrivit art. 141 Codul muncii, (3) Plata salariului poate fi efectuată atât în numerar, cât şi prin virament la contul salariatului, deschis la prestatorul de servicii de plată, cu achitarea serviciilor respective din contul angajatorului.
69. În conformitate cu art. 142 alin. (1) din Codul muncii ”salariul se plătește periodic, nemijlocit salariatului sau persoanei împuternicite de acesta, în baza unei procuri autentificate, la locul de muncă al salariatului, în zilele de lucru stabilite în contractul colectiv sau individual de muncă, dar: a) nu mai rar decît de două ori pe lună pentru salariații remunerați pe unitate de timp sau în acord;

b) nu mai rar decît o dată pe lună pentru salariații remunerați în baza salariilor lunare ale funcției”

70. Potrivit art.143 Codul muncii, (1) Dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face: a) în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze pînă în ziua eliberării din serviciu – în ziua eliberării; b) în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care nu lucrează pînă în ziua eliberării din serviciu (concediu medical, absenţă nemotivată de la serviciu, privaţiune de libertate etc.) – cel tîrziu în ziua imediat următoare zilei în care salariatul eliberat a cerut să i se facă achitările; c) în caz de încetare a contractului individual de muncă prin demisie, înainte de expirarea termenelor indicate la art.85 alin.(1), (2) şi (41) – în ziua eliberării sau la data agreată de părţi, dar nu mai târziu de data achitării salariului pentru luna în care a încetat contractul individual de muncă. (2) Dacă se contestă cuantumul sumelor ce se cuvin salariatului la eliberare din serviciu, angajatorul este obligat, în orice caz, să-i plătească, în termenele prevăzute la alin.(1), suma necontestată.
71. În conexiunea celor relatate, Colegiul concluzionează că instanța ierarhic inferioară corect a reținut, că conform Contractului Individual de Muncă nr. 11/22 din 16.05.2022 dar și în rezultatul controlului inițiat și a actului de control din 13.10.2023 al Inspectoratului de Stat al Muncii, s-a constatat o restanță la plata salariului către Cojocaru Dumitru în mărime de 59069 lei, la data eliberării acestuia din funcție, adică 05.05.2023.
72. Cu privire la acest aspect, Colegiul consideră că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 59 069 lei cu titlu de salariu și indemnizație de concediu neachitate este întemeiată și urmează a fi admisă, or, angajatorul Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA” SA este obligată să achite angajatului Cojocaru Dumitru suma de 59069 lei, cu titlu de drepturi salariale pentru activitatea sa în cadrul Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA”SA.
73. În conformitate cu art. 330 din Codul muncii, (1) Angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligaţie survine, în particular, în caz de: a) refuz neîntemeiat de angajare; b) eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă în condiţiile art.90 alin.(2) lit. a); c) staţionare a unităţii din vina angajatorului, cu excepţia perioadei şomajului tehnic (art.80); lit.d) abrogată prin Legea nr.123 din 07.07.2017,(în vigoare 01.01.2019); e) reţinere a plăţii salariului; f) reţinere a tuturor plăţilor sau a unora din ele în caz de eliberare din serviciu; g) răspîndire, prin orice mijloace (de informare în masă, referinţe scrise etc.), a informaţiilor calomnioase despre salariat; h) neîndeplinire în termen a hotărîrii organului competent de jurisdicţie

a muncii care a soluţionat un litigiu (conflict) avînd ca obiect privarea de posibilitatea de a munci. (2) În caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizaţiei de concediu (art.117), a plăţilor în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăţi (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întîrziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

74. La fel, Colegiul menționează că prima instanță corect a reținut ca întemeiată și pretenția privind încasarea penalității în sumă de 44656,16 lei, calculată pentru perioada 05.05.2023-11.01.2024.
75. În conformitate cu pct. 9 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 03.10.2005 nr. 11, compensaţia de întîrziere în mărime de 0,3% se va calcula pentru fiecare sumă neachitată, începînd cu termenul de la care suma dată a devenit certă, exigibilă şi scadentă. Acest tip de dobîndă se aplică independent de încasarea salariului pentru perioada lipsei forţate de la serviciu şi indiferent de existenţa dificultăţilor la angajare. Se va ţine cont că, potrivit art.330 alin.(2) CM salariatului i se plăteşte suplimentar pentru fiecare zi de întîrziere 0,3 la sută din suma neplătită în termen doar în cazul existenţei vinei angajatorului ca o condiţie obligatorie prevăzută de lege pentru angajarea răspunderii patrimoniale indicate. Angajatorul care nu şi-a executat obligaţiile prevăzute de lege şi de contractul individual de muncă este prezumat în culpă, fiind apărat (eliberat) de răspundere numai dacă dovedeşte că a fost împiedicat să execute prevederile contractului printr-o cauză care nu-i poate fi imputată. Circumstanţele respective se vor constata în fiecare caz aparte, reieşind din probele prezentate. Compensaţia de 0,3 la sută se va calcula din mărimea salariului, indemnizaţiei, altor plăţi neachitate.
76. La acest aspect, Colegiul civil subliniază că, la caz s-a constatat cu certitudine, că la data de 27.11.2023, Inspectoratul de Stat al Muncii, a întocmit în privința Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău ,,HIDROPOMPA”SA. Procesul-verbal nr. PV-ISM-2023-00490 cu privire la contravenție, în care s-a indicat că de către administrația întreprinderii vizate au fost admise următoarele încălcări în ce privește respectarea legislației muncii și anume: ”1.În cadrul SA,,HIDROPOMPA” angajatorul nu respectă termenele și periodicitatea de achitare a salariului salariaților Cojocaru Dumitru (în sumă de 50342,83 lei)..., fapt prevăzut de art. 57 alin. (1) din Codul Contravențional. 2. În cazul rezilierii contractului individual de muncă cu salariații Cojocaru Dumitru (în sumă de 8726,67 lei) și ....angajatorul nu compensează concediile de odihnă anuale nefolosite, fapt prevăzut de art. 55 alin. (1) lit. g) din Codul contravențional, prin care a comis contravențiile, prevăzute de articolul 55 alin. 1 lit. (g), articolul 57 alin. (1) din Codul Contravențional” (f.d. 36-38).

77. În consecință, prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29.01.2024, privința Uzinei de Pompe Submersibile din Chișinău „HIDROPOMPA”SA a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 55 alin. (1) lit. g) Cod contravențional și de comiterea contravenției prevăzute de art. 57 alin. (1) Cod contravențional pentru neplata salariilor, inclusiv reclamantului Cojocaru Dumitru (f.d. 54-58).
78. Astfel, Colegiul respinge ca neîntemeiate argumentele apelantei la caz nu a fost stabilită vinovăția angajatorului, or, circumstanțele stabilite anterior demonstrează contrariul.
79. Cu referire la pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 231,51 lei, cu titlu de indexare a sumelor datorate, Colegiul judiciar consideră că instanța de fond în cadrul legal a admis această pretenție, din următoarele considerente.
80. Conform art. 145 alin.(1) din Codul muncii, compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului se efectuează prin indexarea obligatorie şi în mărime deplină a sumei salariului calculat dacă reţinerea acestuia a constituit cel puţin o lună calendaristică de la data stabilită pentru achitarea salariului lunar.
81. Concomitent cu indexarea în condiţiile enunţate mai sus a salariului neachitat de către angajator persoanei eliberate, în caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizaţiei de concediu (art. 117), a plăţilor, în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăţi (art. 123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen. Compensaţia de 0,3 la sută se va calcula din mărimea salariului, indemnizaţiei, altor plăţi neachitate şi nu din suma indexată, care se efectuează separat din aceleaşi sume (salariu) în condiţiile legii.
82. În această ordine de idei, Colegiul respinge alegațiile părții apelante, că cerințele intimatului privind indexarea sumei sunt neîntemeiate, pe motiv că acesta nu are calitatea de creditor, neavînd în posesie u titlu executoriu, or, pretenția privind încasarea sumei de 231,51 lei, cu titlu de indexare a sumelor datorate, este întemeiată pe normă materială –art. 145 alin. (1) din Codul muncii, și nicidecum nu poate fi calificată ca fiind o cerere de indexare a sumei adjudecate, procedura de examinare a căreia este reglementată de art. 253 Cod de Procedură Civilă.
83. Nu se reţin de instanța de apel nici argumentele părții apelante, care afirmă că pe lîngă cerinţele privind încasarea salariului restant şi indemnizaţiei de concediu, încasarea penalităţii, indexarea sumei, reprezentantul reclamantului a mai solicitat şi încasarea echivalentului bănesc al prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, respectiv instanța urma să emită o încheiere privind punerea pe rol a cererii, doar în procedură contencioasă, cu citarea părților în ședință de

judecat publică, dar nicidecum această cerere nu putea fi acceptată în procedura cererilor cu valoare redusă, fiind încălcată competența. Or, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08.04.2024 s-a admis renunţul reclamantului Cojocaru Dumitru la un capăt de pretenții din acţiune, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Cojocaru Dumitru către Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA” SA privind încasarea salariului și concediului neachitate, și anume la pretenția despre încasarea de la Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA” SA în beneficul reclamantului a sumei de 50 000 lei, cu titlu de compensarea daunelor morale. S-a încetat procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Dumitru către Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA”, și anume la pretenția despre încasarea de la Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA”SA în beneficul reclamantului a sumei de 50 000 lei, cu titlu de compensarea daunelor morale (f.d. 62-63).

84. Sintetizând hotărârea judecătorească contestată, instanța de apel conchide că hotărârea este adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, iar în cadrul judecării cauzei au fost create condiții obiective participanților la proces, întru realizarea drepturilor sale procedurale.
85. Față de cele ce preced și, având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar criticele formulate în apel sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menține hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 10 iulie 2024 și încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 25 ianuarie 2024.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 276^4, 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelanta Uzina de Pompe Submersibile din Chișinău ”HIDROPOMPA” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Ion Țurcan.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 10 iulie 2024 și încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 25 ianuarie 2024.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin